

Jakob den yngre – den glömde lärjungen

Predikan för 12:e augusti 2001

Text: Markus 15:40-41

Han heter Jakob den yngre i dagens Bibelöversättningar. I Markusevangeliets grekiska grundtext heter han Jakob *den lille*. Några tror att namnet bör tas bokstavligt och att Jakob var en liten man, en som hade öknamnet *kortis*. Troligen hette han Jakob den yngre för att skilja mellan honom och lärjungarnas andre Jakob. Jakob den yngre var den andre lärjungen som hette Jakob ibland de tolv. Hans far hette Alfeus. Hans mor hette Maria. Hon var en av kvinnorna som stod under Jesu kors på Långfredagen och sedan gick till graven på Påskdagens morgon. Dessa är de enda fakta som vi har om Jakob den yngre i Bibeln. Dessutom finns det ganska lite tradition och få legender angående honom. Jag har därför idag utmaningen att ge er en skriftenlig predikan om någon som Bibeln inte säger något om. Men lyssna noga. Det kan man göra.

Idag möter vi JAKOB DEN YNGRE – DEN GLÖMDE LÄRJUNGEN. Vi kommer att betänka Det som vi inte vet, sedan tänka på Det som okända människor har gjort, och till slut fråga: Vad sägs om hans far?

1. Det som vi inte vet

Det fanns åtminstone tre män som hette Jakob och som var nära Jesus. Jakob, Sebedeus son, Jakob den yngre och Jakob som var Herrens bror. Vi hörde om den förste Jakob för några veckor sedan. Han tillhörde lärjungarnas inre cirkel. Den tredje Jakob, som kallades Herrens bror, är den som skrev den nytestamentliga boken Jakobs brev. Denne Jakob var en nära släkting till Jesus. Orden *Herrens bror* betyder med all sannolikhet att Jakob var Jesu halvbror, en yngre bror som föddes till Josef och Maria. Denne Jakob blev en ledare i den tidiga kyrkan i Jerusalem.

Oroar det er? Bekymrar det er att upptäcka att Bibeln inte svarar på alla våra frågor och inte talar om allt som vi vill veta? Några människor har hängt upp sig på denna punkt och förlorat sin tro. "Det finns för många obesvarade frågor," klagar de, "och för många saker som jag inte förstår."

Tänk på hur ofta de tolv lärjungarna var förvirrade och förbryllade. När de levde med Jesus och åtnjöt gemenskap med Guds Son, såg de varje dag under och hörde ting som de inte kunde förstå eller förklara. För det mesta undervisade Jesus dem tålmodigt, men ibland sa han bara: "Vänta. När tiden är inne kommer ni att förstå." Vi har alla obesvarade frågor. Många är mindre viktiga som: Hur såg Jesus ut? Varför förrådde Judas Jesus? Vad gjorde Jakob den yngre? Andra frågor är djupare; till exempel, Varför trodde judarna inte när de såg Jesu under? Hur kan det vara sant att, om vi blir frälsta, är det helt och hållet Guds förtjänst, men, om vi inte tror, är det helt och hållet vårt eget fel? Eller om Gud vill att alla

skall bli frälsta, varför använder han inte då sin makt och tvingar alla att tro? Sedan finns det de farliga frågorna, de som gör att vi ifrågasätter Guds godhet och vishet: Varför tillåter Gud att tragedier kommer? Varför besvarar Gud inte mina böner? Varför tog han min make eller maka eller mitt barn ifrån mig?

En av de visaste kristna som någonsin har levat var en som blev omvänd som vuxen och som heter Paulus. Han var högt utbildad och hade varit den store filosofen Gamaliels elev. Det fanns emellertid mycket som Paulus inte förstod. Men Kristus hade kommit till honom och kallat honom till tro. Paulus var säker på att han var frälst och detta faktum var faktiskt allt som var av betydelse. Mitt i hårda förföljelser skrev han: *Jag vet vem jag tror på*, (Jag har trott på vår Frälsare Kristus Jesus som har gjort slut på döden och fört liv och odödlighet fram i ljuset genom evangelium) *och jag är övertygad om att det står i hans makt att till den dagen bevara det som har blivit anförtrott åt mig* (2 Tim 1:12). Jag är säker på att Gud kommer att bära mig genom vadhelst han tillåter komma i min väg tills jag tryggt står i Himlen. Till Romarna skrev Paulus: *Jag skäms inte för evangelium. Det är en Guds kraft som frälser var och en som tror* (Rom 1:16). Hörde ni det? Paulus visste att bara en sak är absolut nödvändig. Han kände Jesu Kristi evangelium. I nästa vers definierar han vad det är: *Rättfärdighet från Gud uppenbaras i evangelium, av tro till tro*. Evangeliet är de goda nyheterna att Jesus är vår ställföreträdare under Guds lag. Jesus var rättfärdig i vårt ställe och han dog på korset för att betala vår syndaskuld. Denna rättfärdighet ges oss genom tro.

Någon har skrivit: "Problemet för många människor idag är att de inte har

funnit en gud som är stor nog för vår moderna tid." Många ser på Gud som *en distingerad gammal man* som var viktig och mäktig på sin tid, men man kan inte vänta sig att denne gamle man förstår dagens komplexitet och livsproblem. Tänker vi inte på samma sätt om vi tror att vi skall få veta vad Gud vet och förstå allt vad han gör? Någon gav mig en väggaffisch som säger: "Herre, din ocean är så stor, och min båt så liten." Eller kanske har ni hört talas om det lilla barnet som arbetade hårt och bar många hinkar fyllda med vatten i hopp om att han skulle kunna tömma havet i hålet på stranden som han hade grävt. Herren säger helt enkelt: *så mycket som himlen är högre än jorden, så mycket är mina vägar högre än era vägar och mina tankar högre än era tankar* (Jes 55:8).

Naturligtvis finns det obesvarade frågor. Men Paulus kände att hans frågor

skulle komma att besvaras en dag, och han var villig att vänta. Det var Paulus som sa: *Nu ser vi en gåtfull spegelbild, men då skall vi se ansikte mot ansikte. Nu förstår jag endast till en del, men då skall jag känna fullkomligt* (1 Kor 13:12). Varför hade han detta hopp? Varför hade han denna sköna, ödmjuka förtröstan? Han hade inte varit i Övre rummet på Skärtorsdagen, men många år senare talade han med dem som hade varit där. Och de berättade vad Jesus hade sagt. "Jesus skulle just vandra korsets väg," sa de. "Han visste att vi skulle bittert sörja hans död. Och detta är vad Jesus sa till oss: *Nu är ni också bedrövade, men jag skall se er igen, och då skall era hjärtan glädja sig, och ingen skall ta er glädje ifrån er. Den dagen kommer ni inte att fråga mig om något* (Jo 16:22-23)." När vi ser Jesus ansikte mot ansikte i Himlen, kommer vi inte att ha några frågor. Vi kommer att veta och förstå allt. Under tiden kommer det som vi inte vet inte att skada oss, förutsatt att vi känner till vad Gud vill att vi skall veta om Jesus!

2. Det som okända människor har gjort

Vi vet nästa ingenting om Jakob. Detta faktum kan vara en tröst för oss. Det är inte troligt att ni eller jag kommer att kommas ihåg av många heller. Betyder det att allt som vi gör idag görs förgäves? Tvärtom! Våra liv som Jesu lärjungar är viktiga.

Kanske vore det bra att påminna oss om att några av världens störste välgörare är okända idag. Vem uppfann hjulet, till exempel? Vem var det som först övergav sin otympliga släde som drogs av oxar och formade det första grova hjulet? Han var en av de viktigaste uppfinnarna som någonsin har levat. Nästa alla moderna uppfinningar är beroende av hjulet på sätt och vis. Alla av oss kom hit idag på hjul. Industrins hjul ger oss vårt uppehälle och våra livsnödvändigheter. Till och med skepp och flygplan är hjälplösa utan hjul. Ta bort hjulet, och civilisation går tillbaka till stenåldern. Men vem uppfann hjulet?

Vem bevarade Bibeln för oss? Vem var de ödmjuka, trogna män i kyrkans avlägsna förflutna som satt i sina kalla mörka celler timme efter timme, dag efter dag, för att kopiera De Heliga Skrifterna? De vidarebefordrade evangeliet om Guds nåd i Jesus Kristus, hans Son, till oss. Vem var de? Vad hette de?

Vi behöver komma ihåg det som okända människor har gjort när vi gör kyrkligt arbete. Vi kommer troligen aldrig att få ta emot särskilt mycket ära eller tack för timmarna som vi arbetar för kyrkan eller för att vi offrar av vårt arbete, vår talang och våra pengar. Det samma är sant angående vårt liv för Jesus varje dag i vår familj, på vårt jobb, i vårt samhälle. De flesta människor märker inte sådana saker, eller åtminstone säger de ingenting. Men än sen då? Gud förhärligas. Syndare kallas till omvändelse. Evangeliet predikas.

Det har ingen betydelse om människor kommer ihåg er eller mig. Vad som har betydelse är att de lär känna Herren och Frälsaren Jesus Kristus. *Detta är evigt liv*, sa Jesus till sin far i bön, *att de känner dig, den ende sanne Guden, och den som du har sänt, Jesus Kristus* (Jo 17:3). Någon har sagt: "Det här är vad som kommer att göra oss till goda arbetare: att vara imponerade av Jesu majestät och Guds rikes överhöghet och att förstå att våra ansträngningar för att befordra Guds rike har evigt värde."

3. Vad sägs om hans far?

När jag tänkte på Jakob den yngre, undrade jag: Vad sägs om hans far? Jakob identifieras som Alfeus son. Det var så man identifierade någon på den tiden när det inte fanns efternamn. Men Alfeus visar sig aldrig i Bibeln. Maria, Jakobs mor, nämns ibland kvinnorna som hade följt Jesus från Galiléen för att betjäna honom. Hon hade stått under Jesu kors på Långfredagen. Hon var med ibland de kvinnor som skyndade sig till graven på Påskdagens morgon för att avsluta Jesu begravning. Men vad sägs om Jakobs far? Det är kanske sant att han stannade hemma för att jobba och tjäna pengar så att hans fru och son hade ekonomiska möjligheter att följa Jesus och tjäna honom. Men det förefaller mig som om han var en frånvarande far som så många fäder idag.

Guds plan för barnen är att de har ett far/mor lag som kan uppfostra dem i en kärleksfull, stabil och varaktig hemmiljö. Guds plan är att fadern/maken leder i detta hem. Gud vill att maken tjänar sin familj som dess huvud och älskar och offrar sig för sin hustru och sina barn liksom Jesus Kristus älskade och offrade sig för kyrkan. Men fäderna är ofta inte där i det moderna samhället. Även om de bor i huset, är de nästan frånvarande när det gäller att leda familjen och att uppfostra barn.

Äktenskapet är heligt, lär oss det sjätte budet. De kristna har mer än andra anledning till att vara trogna sina äktenskapslöften. För de kristna är äktenskapslöftet också ett löfte som de gjorde till Gud. Det finns mer. *Se, barn är en Herrens gåva, livsfrukt en lön* (Ps 127:3). Vi kristna har en särskild anledning till att bli samvetsgranna föräldrar. Vi ser våra barn som dyrbara själar som Gud har anförtrott oss. En Gudfruktig far börjar med att bygga upp sitt äktenskap. Han börjar med att älska sin hustru så som Kristus älskade församlingen och offrade sig för den. Sedan tillsammans man och hustru som ett lag, som en enad front, försöker det kristna paret att *fostra och förmana sina barn i Herren*. Att vara trogen ens äktenskapslöfte och att uppfostra ens barn är sätt att tjäna Gud.

Vi vet inte mycket om Jakob den yngre eller hans far. Men vi vet säkert att Jesu uppmuntran och löfte gällde dem, precis som de gäller för oss: *Var trogen intill döden, så skall jag ge dig livets krona* (Upp 2:10).